

12 Vraag van de heer Karel Uyttersprot aan de minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen over "de veiligheidscoördinator" (nr. 1088)

12 Question de M. Karel Uyttersprot au ministre pour l'Entreprise et la Simplification sur "le coordinateur de sécurité" (n° 1088)

12.01 Karel Uyttersprot (N-VA): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, het is nog altijd januari, dus mijn beste wensen voor 2011, een goed en een gezond jaar toegewenst.

In mijn prille aanwezigheid in het Parlement weet ik niet altijd goed aan wie ik mijn vragen moet stellen. Mijn vraag gaat over de veiligheidscoördinator, dus een bevoegdheid van u, mevrouw de minister. Ik ben blij dat ik die vraag tot u kan richten.

U kent de problematiek van de veiligheidscoördinatie. Bij woningen waar er meer dan één aannemer aan het werk is, is het verplicht om een veiligheidscoördinator aan te stellen.

De bedoeling was om het aantal ongevallen op de werven te verminderen. Het al dan niet toepassen van de coördinatieverplichting hangt af van het aantal aannemers dat tussenbeide komt op een werf.

Die wet is ondertussen al enkele jaren van toepassing en betekent toch wel vrij belangrijke kosten voor mensen die een huis bouwen of die een constructie neerzetten. De interventie van een veiligheidscoördinator wordt geraamd op 2,5 % van de bouwwaarde.

Mevrouw de minister, daarom heb ik de volgende vragen.

De initiële bedoeling was het aantal ongevallen te verminderen op de werf. Hebt u er ondertussen al een evaluatie over kunnen inkijken of dat ook gelukt is? Daarbij maken we doorgaans een onderscheid tussen residentiële bouwwerven van minder dan 500m², grotere bouwwerven en niet-residentiële bouwwerven.

Ten tweede, wie oefent het toezicht uit op de taak van de veiligheidscoördinator? De bouwheer of de architect stelt de veiligheidscoördinator weliswaar aan, maar wie controleert of de veiligheidscoördinator zijn werk ook goed doet?

Ten derde, welke is de verantwoordelijkheid van de veiligheidscoördinator in geval van ongevallen? Zijn er u procedures bekend waarbij een gebrekkige coördinatie geleid heeft tot klachten of procedures?

12.01 Karel Uyttersprot (N-VA): La désignation d'un coordinateur de sécurité est obligatoire lorsque plusieurs entrepreneurs travaillent sur un même chantier. L'engagement d'un coordinateur de sécurité coûte environ 2,5 % de la valeur totale de la construction. Il s'agit donc d'un surcoût important pour le maître d'ouvrage.

L'objectif de cette disposition – la prévention d'accidents – est-il atteint? Qui est censé superviser la mission du coordinateur de sécurité? Quelle est sa responsabilité en cas d'accident? Des plaintes ont-elles déjà été déposées pour manque de coordination sur un chantier?

12.02 Minister Joëlle Milquet: Mijnheer de voorzitter, ten eerste, de

12.02 Joëlle Milquet, ministre:

verplichting tot het aanstellen van veiligheids- en gezondheidscoördinatoren is een van de elementen die hebben bijgedragen tot een zekere verbetering van het cijfer van arbeidsongevallen voor bouwplaatsen. Wij hadden een echt probleem met de bouwplaatsen.

In het algemeen is het moeilijk te kwantificeren in hoeverre preventie door diverse veiligheidscoördinatoren aanleiding heeft gegeven tot een vermindering van het aantal bouwongevallen. Ik beschik dan ook niet over specifieke cijfers over vermindering van bouwongevallen te wijten aan de inbreng van de coördinatoren. In 2009 waren er 10 dodelijke ongevallen op de bouwplaatsen en 3 dodelijke wegongevallen, tegenover 13 en 4 in 2008.

In het verleden heb ik in deze commissie reeds geantwoord dat het probleem dat u aanhaalt zich ook stelt in de andere Europese lidstaten. In een evaluatie van de richtlijnen, die de bron zijn van onze reglementering, heeft de Europese Commissie verklaard dat ze niet wenst terug te komen op de verplichting tot aanstelling van een coördinator, ook voor kleine werven. Wij vallen onder de controle van de Europese Commissie.

De Europese Commissie wijst hierbij wel op de mogelijkheid die de richtlijn biedt om de instrumenten van de coördinatie sterk te vereenvoudigen. Ik ben dan ook van mening dat wij van deze mogelijkheid gebruik moeten maken. Ook andere problemen bij de toepassing van de reglementering zouden aangepakt moeten worden, zoals een meer duidelijke afbakening van de verantwoordelijkheden of nog de eenduidige aanduiding van een bouwdirectie op een werf.

Dit werd dan ook aangekondigd in mijn laatste beleidsnota. In deze periode van lopende zaken, helaas, kan ik echter niet verder gaan op deze weg, maar ik blijf voorstander van een verbetering van deze verschillende bepalingen van de reglementering.

Wat uw tweede vraag betreft, de opdrachtgever stelt de coördinatoren aan – voor kleine werven de architect – een voor het ontwerp en een voor de uitvoering van het bouwwerk. De personen die de coördinatoren aanstellen moeten erop toezien dat deze coördinatoren hun taken naar behoren uitoefenen. Volgens de welzijnsreglementering is de arbeidsinspectie, in dit geval de afdeling Toezicht op het Welzijn op het Werk, bevoegd voor de controle van de toepassing van de wetgeving betreffende het welzijn op het werk.

Wat uw derde vraag betreft, iedere actor die is gedefinieerd in de welzijnswet heeft een rol te spelen in de toepassing van de reglementering. De veiligheidscoördinator is er dus een van. Indien deze taken niet correct worden uitgevoerd kunnen deze actoren strafrechtelijk vervolgd worden. Wat de coördinatoren betreft, is het de bedoeling van de wetgever om een bedrijf te kunnen vervolgen op dezelfde manier als een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk die zijn opdrachten hem opgelegd door de wet niet zou vervullen. Dit wordt echter autonoom door de gerechtelijke overheden beoordeeld. Daarnaast is het mogelijk dat de coördinator ook contractuele of buitencontractuele fouten begaat waarvoor hij aansprakelijk kan worden gesteld. Daarom is hij ertoe gehouden hiervoor een verzekering af te sluiten.

L'obligation de désigner un coordinateur de sécurité a sans aucun doute contribué à réduire le nombre d'accidents de chantier. Je ne dispose cependant pas de statistiques spécifiques montrant dans quelle mesure le coordinateur a permis de réduire le nombre d'accidents. Treize accidents mortels ont été recensés en 2009, contre 17 en 2008.

L'obligation de désigner un coordinateur de sécurité découle d'une directive européenne. Dans son évaluation, la Commission européenne a déclaré qu'elle n'entendait pas remettre en question cette obligation, ajoutant que la directive permettait une forte simplification de la coordination. J'estime que nous devons user de cette dernière possibilité. Par ailleurs, il convient de mieux définir les responsabilités et de clarifier la situation en ce qui concerne la désignation d'un maître d'œuvre sur le chantier. J'ai annoncé ces divers éléments dans ma dernière note de politique générale, mais je ne puis guère agir dans le cadre d'un gouvernement en affaires courantes.

Le maître de l'ouvrage ou, pour les chantiers de dimensions plus modestes, l'architecte désigne les coordinateurs. Il doit veiller à ce que les coordinateurs s'acquittent convenablement de leur tâche. Toutes les parties qui ont été définies dans la réglementation relative au bien-être sont tenues d'accomplir correctement leurs missions. Dans le cas contraire, elles peuvent être l'objet de poursuites pénales.

Les coordinateurs peuvent être l'objet des mêmes poursuites qu'un service externe de prévention et de protection au travail. Un coordinateur peut voir sa responsabilité engagée pour certaines fautes et il doit donc conclure une assurance le couvrant pour ces fautes.

Wat uw vierde vraag betreft, informele meldingen worden niet geregistreerd. Indien dit leidt tot een formele klacht, dan wordt die altijd anoniem onderzocht door de arbeidsinspectie. Volgens het jaarverslag 2009 van de administratie werden er 79 klachten onderzocht omtrent tijdelijke of mobiele bouwplaatsen. Hiervan waren er 40 gegrond. In 2008 waren dit er respectievelijk 110 en 46. Het aantal klachten dat te maken heeft met een gebrekkige coördinatie wordt niet apart in de statistiek opgenomen. In 2009 heeft de inspectie ook een campagne gevoerd in de sector van de bouwprojectontwikkeling. 90 promotoren werden bezocht. Ook hier werden belangrijke tekortkomingen inzake coördinatie vastgesteld. Meer gedetailleerde informatie kan men halen uit het jaarverslag dat beschikbaar is op de website waarvan ik u het adres bezorg.

Les plaintes formelles sont toujours l'objet d'un examen anonyme par l'inspection du travail. En 2009, 79 plaintes ont été examinées. Quarante d'entre elles étaient fondées. En 2008, 110 plaintes, dont 46 fondées, ont été examinées. Les plaintes ayant trait à une mauvaise coordination ne sont pas l'objet d'une inclusion distincte dans les statistiques.

Lors d'une campagne menée en 2009, l'inspection du travail a rendu visite à 90 promoteurs et a constaté à cette occasion des manquements importants sur le plan de la coordination. Le rapport annuel publié sur le site web contient davantage d'informations.

12.03 Karel Uyttersprot (N-VA): Mevrouw de minister, ik dank u voor het omstandig antwoord.

Het is inderdaad moeilijk om te kwantificeren wat de gevolgen en de positieve evoluties van die wet zijn. Toch zou het wel eens nuttig kunnen zijn om dat te meten gezien het toch gaat om een aanzienlijk bedrag dat de bedrijven of de particulieren betalen voor coördinatie. Alleszins bedankt voor uw toelichting. Die website interesseert mij uiteraard ook wel.

12.03 Karel Uyttersprot (N-VA): Compte tenu du coût lié à la désignation d'un coordinateur de sécurité, il me semble néanmoins utile d'étudier les effets produits par une telle désignation.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*